

Ma'rifat

МАЪРИФАТ * ХАЛҚ ЗИЁЛИЛАРИ ГАЗЕТАСИ * مەرىفەت

1931 йилдан чиқа бошлаган

2002 йил 27 апрель, шанба

Баҳоси сотувда эркин нархда

№ 32 (7435)

“УМИД НИҲОЛЛАРИ” СПОРТ ҲАМРАҲЛАРИ ҚАТНАШЧИЛАРИГА

Азиз ўғил-қизларим!
Аввало, барчангизни гўзал ва бетакрор диёримизнинг олтин водийси бўлмиш Фарғонада спорт ва ёшлик байрами — “Умид ниҳоллари” мусобақалари бошланиши муносабати билан чин қалбимдан самимий муборакбод этаман.

Табиийки, дунёдаги ҳар қайси ота-она, ҳар бир миллат ва халқ ўз фарзандларини соғлом ва баркамол қиёфада кўришни орзу қилади. Сиз, ёшларнинг тимсолингизда биз буюк келажакимиз бунёдкорларини, юксак мақсад-муддаоларимизни ўзида мужассам этган, халқимизнинг ҳақиқий умиди, таянчи бўлган соғлом ва баркамол авлодни кўрамиз ва фахрланамиз.

Бугун тантанали суратда бошланаётган “Умид ниҳоллари” ўйинлари — ёшларни спортга жалб этиш бўйича мамлакатимизда яратилган яхлит тизимнинг муҳим узвий босқичи сифатида — барча мактаб ўқувчиларини қамраб олаётгани, айниқса, эътиборга сазовордир. Бу эса, жисмоний тарбия ва спортни жамиятимизда кучли оммавий ҳаракатга айлантиришдек эзгу мақсадни изчиллик билан амалга оширишда муҳим аҳамият касб этиши шубҳасиз.

Қадрли фарзандларим!
Сизларнинг чуқур, замонавий билимлар олиш ва маънавий юксалиш билан

бир қаторда, спорт мусобақаларида қатнашишингиз, қизгин кураш ва беллашувларда жисмоний чиниқиб, иродангизни тоблаш, қийинчиликларни енгиш йўлидаги интилишларингиз келгуси ҳаётингизда янги-янги ютуқларга эришишда, ҳар томонлама етук инсонлар бўлиб вояга етишингизда мустаҳкам пойдевор бўлишига ишонаман.

Бу спорт ўйинлари йилдан-йилга сизларнинг қувватингизга қувват, ғайратингизга ғайрат қўшиб, биздан кўра кучли, билимли, доно ва албатта бахтли бўлишингиз учун пухта замин яратади. Ўғил-қизлари ана шундай фазилатларга эга бўлган мамлакатнинг эса истиқболи албатта ёруғ бўлади.

Мана шу ҳаяжонли дақиқаларда сиз, озод юртимизнинг бахтиёр фарзандларини бугунги шодиёна билан яна бир бор қутлар эканман, сизларнинг ёшлик шижоатингиз, салоҳият ва имкониятларингиз кўзгуси бўлмиш мусобақаларда барчангизга зафарлар тилайман.

Азиз фарзандларим, Ватан тинчлиги ва фаровонлиги, унинг буюк келажаги йўлида эл-юртнинг таянчи ва фидойиси бўлиб яшаш саодатини ҳар нарсадан баланд тутинг.

Барчангизга сиҳат-саломатлик, бахт ва омад тилайман, ғалаба доимо сизларга ҳамроҳ бўлсин!

Ислом КАРИМОВ,
Ўзбекистон Республикаси
Президенти

БИЗ ВАТАН ФАРЗАНДЛАРИ, УМИД НИҲОЛЛАРИ

Ўзбекистоннинг 11 ёшга қадам кўйиши, баҳор фасли ва “Умид ниҳоллари” спорт байрами. Буларнинг ўртасида узвий боғлиқлик, ўхшашлик бор. Ҳолбуки, ниҳол — бу ҳали жуда ёш, у йилнинг бошланиш фасли — баҳорда барқ уриб ривожланади. “Кичик олимпиада” деб номланаётган мазкур спорт ўйинларида жами бўлиб 5 млн. 700 минг ўқувчи-ёшлар иштирок этади. Кўзланган мақсад аниқ ва кенг кўламли. Мазкур спорт

ўйинлари ўқувчиларни фойдали, мазмунли ҳаракатга йўналтиради, уларда ғалабага интилиш, жамоа сифатида бирлашиш фазилатларини тарбиялайди, баркамол авлодни тайёрлаш вазифаларини бажаради. Шунингдек, спорт ёшларимизнинг болалик йиллариданоқ кундалик эҳтиёжига айланишига ҳамда мамлакатимиз спорт заҳираларини тўлдириб боришга хизмат қилади.

(Давоми 3-4-бетларда)

ГАЗЕТАНИ ВАРАҚЛАҲАНДА:	ЯНГИ ШАРОИТДАГИ ЯНГИЧА МУНОСАБАТЛАР 2-бет	УМИДЛИ ЁШЛАР ҚўЛИДАГИ МАШЪАЛА 2-бет	МУАЛЛИМ – ЭНГ УЛУҒ КАЛОМЛАР СИРАСИГА КИРАДИ 5-бет	ТИНЧЛИК Буюк НЕЪМАТ 7-бет	ХОТИРА УЙҒОНСА ГўЗАЛДИР 8-бет	ТАШИБ КЕТИЛГАН “ОҚ ОЛТИЛАР” 13-бет	ТЕЛЕДАСТУРЛАР (Келгуси ҳафта теледастурлари билан танишинг) 14-бет
---------------------------	---	---	---	------------------------------------	--	--	---

**ФАРҒОНАДА
“УМИД
НИҲОЛЛАРИ”
СПОРТ
МУСОБАҚАЛАРИ
ДАВОМ
ЭТАЯПТИ
26-27 апрель**

(Давоми. Боши 1-бетда)

Фарғона аҳли, республикадаги барча ўқувчилар кутган ажойиб кун ниҳоят етиб келди. Фарғона шаҳридаги 25 минг кишига мўлжалланган марказий “Нефтчи” ўйингоҳи томошабинлар билан тўлди. У ерга мўлжалдаги 20 минг ўрнига 29 минг

киши йиғилди.

Ўқувчилар бир овоздан “Биз Ватан фарзандларимиз, умид ниҳоллари” деб бошланадиган кўшиқни ижро этишди. Эҳтимол, мазкур кўшиқ келажакда “Умид ниҳоллари” мадҳиясига айланиб қолар.

Майдонга мамлакатимиз байроғи ва “Умид ниҳоллари” байроғи тантанали олиб кирилди.

Барча вилоят вакиллари алоҳида байроқлар остида саф тортилар.

Фарғона вилояти ҳокими, Олий Мажлис депутати Алишер Отабоев барча меҳмонларни Марказий Осиёнинг гавҳари — гўзал Фарғонага хуш келибсизлар, дея спорт байрами билан қутлади.

Ўзбекистон Республикаси

Президенти Ислам Каримовнинг “Умид ниҳоллари” спорт мусобақаси иштирокчиларига йўллаган табригини Президентнинг Давлат Маслаҳатчиси Тўхтапўлат Рисқиев ўқиб эшиттирди.

Спортчи ўқувчилар кўллари кўксига, бутун ўйингоҳ аҳли

жажжи ўғил-қизлар, ўсмирлар билан жуда кўп ва пухта ишланганлари сезилиб турибди. Ҳар ҳолда, болалар санъатини бир-бирига, ёшига қараб босқичма-босқич боғлаш, уни қиёмига етказишнинг ўзи бўлмаса керак. Мана шу ишларни ниҳоясига етказиш учун Фарғонадаги марказий “Нефтчи” ўйингоҳида қарийб 15 кун машғулотлар олиб борилди. Уларда туман ва шаҳарлардан танлаб олинган юзлаб санъатсевар, спортчи ўғил-қизлар қатнашдилар.

Бу каби байрам шодиёналари нафақат кишилар кайфият-руҳиятини кўтаришга хизмат қилади, балки ундан кўзланган мақсадлар ҳам бор. Ўқувчи ёшлар тадбирда санъат ва спорт воситалари орқали муқаддас Ватанинг ҳар қандай қаҳриқларига ўзларининг аъло ўқишлари, спорт ва санъатда эришадиган муваффақиятлари орқали Ўзбекистоннинг шухратини дунёга ёйишга тайёр эканларини кўрсатдилар. Бахтиёр болалик тараннум этилди.

Таваккал Қодировнинг “Фарғона тонг отгунча” ашуласи кўйилди. Кўшиқнинг давомини ўқувчи бола ижро этди. Бундай санъат услубини қўллашнинг ўзига хос рамзий маъноси — улуг кишилар, устозлар бошлаган ишни, тутган йўлни ёшлар давом эттиришига ишора.

Жажжи қизлалоклар ракс тушишди. Бу ишни улар қойиллатиб бажаришди. Болалардаги санъатга бўлган алоҳида чанқоқлик ва бадий раҳбарларнинг самарали меҳнатлари омукталашиб, натижада ажойиб ўқувчилар ракс гуруҳи дунёга келди.

Майдонда ҳавога юзлаб шарлар кўтарилди. Болаларнинг шўх-қийқириқлари, барчани тўлқинлантирди.

Ўқувчи-ёшлар чет тилларида ҳам машҳур кўшиқларни ижро

этишди. Уларнинг ўйинлари, ҳар бир ҳаракатида болаларча шўхлик, қувноқлик, эркинлик сезилиб турди. Байрам дастурини таниқли ёш эстрада гуруҳлари ва хонандалари давом эттиришди.

Режиссёрлар, мусобақа ташкилотчилари ва мухлисларнинг фикрича, мазкур байрамда ўтган даврдаги байрамлар, масалан, “Универсиада”, “Баркамол авлод” каби шодиёналарга нисбатан бир оз ўсиш борлиги ва сахна чиқишларида ўзига хослик кўзга ташланди. Томошаларнинг яна бир алоҳида хусусияти шундан иборатки, бундаги барча ижрочилар асосан мактаб ёшидаги болалардан ташкил топди. Улар орасида бошланғич синф ўқувчилари ҳам борлиги томошабинларда ҳайрат уйғотмай қолмади.

Ўзбекистон байроғини барча спортчилар бирлашган ҳолда тепага кўтариб, кўлма-кўл узатишлари ҳам такрорланмас, жозибали ҳол бўлди.

Шуни алоҳида таъкидлаш жоизки, Ўзбекистондан бошқа бирорта мамлакатда ўқувчилар, талабалар, ёшлар спортини

оммавий равишда ривожлантиришга катта аҳамият берилаётгани йўқ. Юртимизда бу масала ҳукумат даражасида гамхўрлик билан қаралапти.

“Нефтчи” ўйингоҳи узра “Хеч кимга бермаймиз сени, Ўзбекистон” кўшиғи янграганида, бутун ўйингоҳни, шаҳар марказини болаларнинг, ёшларнинг шодон ҳайқириғи тутиб кетди. Мана буни чин маънода ўқувчилар байрами, спорт шодиёнаси, оммавий маросим деса бўлади! Мушак садолари чор-атрофни ларзага келтирди. Байрам шукҳини янада авж олдирди. Фарғона осмони узоқ вақтгача турли шаклдаги жилоларга, ранг-баранг юлдузларга тўла турди.

Байрам шодиёналари барча иштирокчилар, айниқса, ўқувчилар қалбида ўчмас из қолдирган бўлса ажаб эмас.

Шундай қилиб, спортнинг 11 тури бўйича ўтказиладиган мусобақаларга старт берилди.

“Умид ниҳоллари” спорт байрамининг очилиш маросимида Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари Ҳамидулла Кароматов иштирок этди.

ДАСТЛАБКИ МУСОБАҚАЛАР, НАТИЖАЛАР, ФОЛИБЛАР

ИЛК ГАЛАБАЛАР

Мусобақанинг биринчи кунини Фарғона политехника институтидаги кўл тўпи майдончасида қизлар ўртасида спортнинг ана шу тури бўйича дастлабки ўйинлар бўлиб ўтди. Шу кунини андижонлик қизлар қорақалпоғистонлик тенгдошлари билан куч сынашдилар.

Ҳар иккала жамоанинг ҳам галабага бўлган иштиёқи уларнинг ўйинларидан сезилиб турди. Аммо Андижон вилояти жамоасининг аъзолари босиқ ҳамда беҳато ҳаракатлари билан рақиб жамоадан бирмунча устун эканликларини ўйин давомида кўрсатиб турдилар. Натижа ҳам шунга яраша бўлди. Андижонлик қизлар 23:17 ҳисобида фолиб чиқиб, дастлабки галабага эришишди.

Ўйин сўнгида Андижон вилояти терма жамоаси мураббийси Исмоилжон Аҳмедовдан жамоаси ҳамда “Умид ниҳоллари”даги шарт-шароитлар ҳақида фикрларини сўрадик.

— Жамоамиз асосан олтин-кўллик ўқувчи-қизлардан ташкил топган бўлиб, спортнинг кўл тўпи тури бўйича бу мусобақага жиддий тайёрланишди. Улар “Умид ниҳоллари”нинг республика босқичида ҳам фолиб бўлиб қайтишни ният қилишган.

Фарғоналиклар мусобақага катта ишларни амалга оширганликлари кўриниб турибди. Тайёргарлик учун машғулотлар ўтказиш, транспорт билан таъминлаш, айниқса кўнгилли дам олиш учун яратилган шароитлар аъло даражада.

Фурсатдан фойдаланиб, биз истиқомат қилаётган 6-касбхона мактаби жамоасига кўрсатаётган меҳмондўстликлари учун миннатдорчилигимни билдираман.

Шу кунини Қиргули шаҳарчасидаги “Кимёгар” спорт мажмуасида спортнинг шу тури бўйича ўғил болалар ўртасидаги беллашувлар ҳам бўлиб ўтди. Мусобақа бош ҳаками ёрдамчиси Ю.Арушаньян ўйинлар ҳақидаги

ўз фикрини баён этиб, мазкур мажмуа катта мусобақалар учун жуда яхши тайёрланганлиги, барча шароитлар муҳайё қилинганлигини билдирди. Бўлиб ўтган дастлабки ўйинлар ва жамоаларнинг мусобақаларга тайёргарлиги ҳақидаги саволимизга у шундай жавоб берди:

— Бугун мусобақанинг биринчи кунини да биринчи беллашувлар бўлиб ўтаётганлиги учун бирор нима дейиш қийин. Аммо шу дастлабки ўйинлардаёқ баъзи жамоалар кучли ва шиддатли ҳаракатлари билан, баъзилари эса сууст ўйнаб, кўп хатоларга йўл қўйишлари билан ажралиб қолди. Мисол учун Навоий вилоятдан келган терма жамоа ўйинчилари ўзаро ҳамжиҳатлик йўқлиги, ўйин қоидаларига риоя қилмасликлари билан панд еб қолишди. Натижада улар андижонлик тенгдошларига 4:26 ҳисобида бой беришди.

Бу, албатта, биринчи кун тафсилоти. Лекин бу мусобақада ҳар бир галаба муҳим бўлганидек, қоидали, чиройли ўйнаш ҳам муҳимдир.

ГИЛАМДА ПОЛВОННИНГ ОРИЯТИ КЎЗГАЙДИ

Қадимдан ўзбек халқининг тўйлари, байрамлари миллий ўйинларсиз, асосан, курашсиз ўтмаган. Боиси, авлоддан-авлодга мерос бўлиб келаётган ўзбек курашига барча бирдек қизиқади. Шунингдек, мустақилликдан сўнг республикамизда унга давлат сиёсати даражасида

эътибор қаратилди. Ва ана шу эътибор самараси ўлароқ, юртимизда халқаро кураш ассоциацияси ташкил топди. Эътиборли жиҳати, мазкур ассоциация қисқа вақт ичида миллий спортимизни дунё сахнасига олиб чиқди ва кенг жамоатчиликни ўзига жалб эта олди. Ўз навбатида бундай ҳаракат халқаро ҳамжамиятга Ўзбекистон Республикасини танитишда муҳим омил бўлиб хизмат қилди.

Айни кунларда гўзал Фарғона шаҳрида ўтказиладиган мактаб ўқувчиларининг “Умид ниҳоллари” мусобақаларига қиритилган 11 спорт туридан бири миллий курашдир. Шаҳардаги футбол интернатидан ўтказиладиган миллий кураш мусобақаларига тўпланган томошабинни кўрган киши бизнинг юқоридаги фикрларимизга қўшилиши, шубҳасиз. Мусобақага раҳбарлик қилаётган бош ҳакам, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган мураббий, халқаро тоифадаги ҳакам Ашурбек Абдусатторов билан суҳбатимиз куйидагича кечди.

— Домла, кураш мусобақасининг “Умид ниҳоллари” ўйинларига қиритилишини қандай баҳолайсиз?

—Эътибор берсангиз, спорт турлари инсонни жисмонан, ақлан ривожлантиришга хизмат қилади. Дейлик, шахмат одамнинг ақлини пешлайди. Шунинг учун унга “Ақл гимнастикаси” дея ном беришган. Футбол, енгил атлетикалар эса жисмонан чиниқтиради. Ўз навбатида миллий кураш фарзандларимизни

(Давоми 4-бетда)

Шифокорлар ҳам муаллимлар каби энг фидойи касб соҳибларидан. Бу галги меҳмонимиз ана шундай шарафли соҳа вакили. Тоштемир Ўнгбоев — тиббиёт фанлари доктори, профессор, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган фан арбоби, Халқ академияси мухбир аъзоси, 300 дан зиёд илмий мақола, 12 монография, 45 методик қўлланма, 38 ихтиро муаллифи. Айни дамда Республика таянч-ҳаракат тизими ногиронларини реабилитация қилиш марказида бўлим мудир лавозимида хизмат қилади.

Меҳмонхона

Корж раҳбарлигида докторлик диссертациям ёқланди.

— **Шогирдларингиз ҳақида ҳам икки оғиз...**

— Шогирдларим ҳақида сўзлайдиган бўлсам, улар дунёнинг турли мамлакатларида хизмат қилишяпти. Жумладан, Японияда икки нафар, Россия ва Қирғизистонда уч нафардан, Ҳиндистонда икки, Покистон, Туркменистон, Канада, Исроил давлатларида бир нафардан, шунингдек, Тожикистонда икки нафар шогирдим фаолият юритмоқда.

— **Ҳар бир соҳанинг, албатта, ўзига хос ютуқлари билан бирга**

дан, 25 фоизи нобуд бўлади, 20-25 фоизи эса ногирон бўлиб қолади. Агарда бу ҳисобга дунёнинг у ёки бу бурчагида рўй бераётган уруш жараёнлари, ер қимирлашлари, сув тошқинлари, самолёт ва темир йўл ҳалокатлари ҳамда экологиянинг бузилиши оқибатида қанд, юрак қон-томир касалликлари туфайли қўл ва оёқнинг у ё бу жойидан кесилиб, чўлоқликларнинг ошиб боришини кўшсак, уларни ҳаёт кучоғига, оиласига қайтариш учун протез-ортопедик маҳсулотлар билан таъминлаш нақадар долзарб вазифа экани англашилади.

Мана шу заруриятларни ҳисобга олган Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги 1998 йилда таянч-ҳаракат ногиронларини реабилитация қилиш маркази ва унинг қошида "Ортопедия реабилитацияси" илмий ишлаб чиқариш кичик корхонасини ташкил этган эди. Марказнинг асосий вазифаси ногиронларни эски, оғир, ноқулай про-

лар, керакли асбоб-ускуналар ажратилиб, вилоятлардаги барча ногиронларни реабилитация қилиш, протез-ортопедик маҳсулотлар билан таъминлаш вазифа қилиб берилган.

Яқин келажакдаги режаларимиз ҳам катта: протез-ортопедик маҳсулотлар ассортиментини кенгайтириш, сифатини янада яхшилаш, мазкур ойдан бошлаб ногиронлар учун мураккаб пойафзаллар ишлаб чиқаришни фақат марказда эмас, вилоятлардаги филиалларда ҳам йўлга қўйиш шулар жумласидан.

— **Келинг, мавзуни бироз ўзгартирамиз. Бўш вақтларингизда нима билан кўпроқ машғул бўласиз?**

— Ҳайвонот дунёсини яхши кўраман. Шу боис деярли ҳар ҳафта ҳайвонот боғига ташриф буюраман. Шунингдек, табиат қўйнида, айниқса, сув бўйида ўтириш менга завқ бағишлайди.

Детектив фильмларни томоша қилишни ҳам хуш кўраман.

— **Дарвоқе, "Тонг оқариб келарди" ҳикоялар тўпламингиз нашрдан чиққан. Демак, кўнглингиз адабиётга ҳам ошно экан-да..**

— Ёшлигимдан адабиётга қизиқаман. Табиатим кўпроқ шеърятга мойилроқ. Абдулла Орипов, Муҳаммад Юсуф шеърларини фалсафий чуқур маънога эга эканлиги билан севиб ўқийман. Шунингдек, Эркин Воҳидов, Нормурод Нарзуллаев шеърятини қалбимга ошно. Болалиқдан бирга ўсган шоиримиз Жуманиёз Жабборовнинг ёзганлари ҳам кўнглимга бир эпкин олиб қиради.

— **Қайси турдаги кўшиқлар ҳордиқ чиқаришингизга восита бўла олади?**

— Классик ашулалар. Айниқса, улар Бобомурод Ҳамдамов, Отажон Худойшуқуров, Олмадон Ҳайитова сингари санъаткорлар ижросида янграса бутун вужудим қулоққа айланади.

— **Ўқитувчиларга тилақларингиз...**

— Муаллимлар энг оғир меҳнатни бўйнига олган инсонлардир. Устоз, ўқитувчи, муаллим, домла сўзлари энг улуг, азиз каломлар сирасига қиради. Шундай экан, уларга энг улуг тилақларни билдираман. Доимо саломат бўлсинлар.

— **Сўхбатингиз учун раҳмат.**

Хусан НИШОНОВ
сўхбатлашди.

— **Сўхбатимизни болалиқ даврингизни ёдга олишингиздан бошласак...**

— 1946 йилда ўзим туғилиб ўсган Гўбалак қишлоғидаги 7-мактабнинг 1-синфига ўқишга борганман. Урушдан кейинги оғир даврлар эди, кийинимиз ҳам шунга яраша бўлган. Қишлоқда асфальт, электр, янги бинолар қаёқда дейсиз у дамлар. Мактабга тупроқ кўчадан оёқ кийимсиз қатнаганман.

Биринчи ўқитувчимни мамнуният билан эсламан — Хўжат ака Хўжалов эдилар. Адабиётдан Яхшибой Дўсанов, химиядан Халил Сиддиқов деган ўқитувчилар сабоқ берганлар. Темир Андоқулов, Ҳимматой Турдиева сингари фидойи, касбига содиқ муаллимларни ҳам эслаб тураман. Мактабда яхши ўқирдим. Шу билан бирга, албатта, ота-онамизга уй ишларида кўмак бериш, яйловда мол боқиш, ўртоқлар билан ҳар хил ўйинлар ўйнашни ҳам қанда қилмасдим.

Қишлоғимиз Қашқадарёнинг Косон туманидаги энг боғдор гўшалардан саналарди. Шу боис мактаб ўқувчилари ҳам навбатма-навбат боғ ағдарардик. Бир-бировимизникига ҳашар қилардик. Албатта, ўқиш қолиб кетмасди. 10-синфни битирганимизда физика, химия, адабиёт фанларидан кимдир бирор мавзуни сўрайдиган бўлса, аксариятимиз фалон китоб, фалон бет, фалон параграф, фалон қаторида, дея қийналмасдан жавоб берар эдик. Бунга сабаб ўқитувчиларимизга хоҳлаган пайтда савол берсак-да, уларнинг ҳам раъйимизни қайтармай жавоб бергани, қолаверса, иншо кўп ёзганимизда деб биламан. Шунинг учун аксариятимиз ҳеч қийналмай институтларга ўқишга кирганмиз.

— **Қандай таълим олганингизни айтиб ўтдингиз.Тарбия масаласи қандай эди?**

— Битта мисол келтирмақчиман. Биласиз, у даврларда галла йиғими

қўлда олиб борилган. Кексами-ёшми, эркакми-аёлми, барчаси бу жараёнга жалб қилинган. Ажабланасан киши, тонгдан шомгача далада меҳнат қилган ота-она уйида 5-6 нафар боласи очнаҳор ўтирганига қарамай, уйига сўроқсиз 1 килограмм ҳам буғдой олиб келмаган. Ҳатто хаёлига ҳам келтирмаган. Ваҳоланки, ҳосил чўғи мўл, далада ҳеч қандай қоровул йўқ. Нега? Чунки, "биронинг ҳақи", "ишонч" деган тушунчалар уларни ҳамиша тўғрилиқда ушлаб турган...

Халқимиз шундай маънавияти юксак халқ. Болага "ундай бўлма, бун-

МУАЛЛИМ — ЭНГ УЛУҒ КАЛОМЛАР СИРАСИГА КИРАДИ

дай бўл" деб ҳадеб гапирвергандан кўра, амалли иш, яратилган покиза муҳит самаралироқ таъсир кўрсатади.

— **Яна фаолиятингизга қайтсак. Демак мактабни тугатган бир гуруҳ синфдошлар турли институтлар талабалари бўлишди...**

— Ҳа. Мактабни битиргач, 1957-63 йиллар давомида Самарқанд тиббиёт институтининг даволаш факультетида ўқидим. Институтни тугатиб, 1970 йилда аспирантурани ҳам битирдим ва муддатидан олдин фан номзоди илмий унвони соҳиби бўлдим. Фурсатдан фойдаланиб илмий раҳбарим — Ўзбекистонда хизмат кўрсатган фан арбоби, тиббиёт фанлари доктори, профессор Насриддин Шоматов номини миннатдорчилик билан тилга олиб ўтишим жоиз. 1981 йилда яна бир устозим дунёнинг 32 та академияси аъзоси Алексей

камчиликлари ҳам бўлишидан кўз юмиб бўлмайди. Сиз меҳнат қилаётган марказ бу соҳадаги мавжуд муаммоларни ҳал этишда қай даражада таъсир этаёпти, деб ўйлайсиз?

— Инсоният ҳамиша ривожланишда. Башар яшар экан, тараққиёт давом этаверади. Илмий-техниканинг ривожланиши, халқ хўжалигининг механизацияланиши, гигант қурилиш ишларининг олиб борилиши, автомобиллар сонининг кўпайиши, инсоният касб тарзининг тезлашиши ўз навбатида, афсуски, шикастланишлар сонининг ортиб, салмоғи оғирлашиб бориши ва ногиронлар сонининг кўпайишига сабаб бўлмоқда. Маълумотларга таянадиган бўлсак, бир йилда дунёнинг фақатгина автомобил йўлларида 8-10 миллион киши жароҳат олади. Шундан, кўрсатилган тиббий ёрдамга қарамас-

тезлар ўрнига, ҳомийлар маблағи ҳисобидан замонавий, маҳаллий хомашёлардан тайёрланган енгил, ихчам, сифатли ва арзон протезлар билан қисқа муддатда таъминлашдир.

Мамнуният билан айтиш керакки, марказимизда бир йилда 150-180 нафар ногирон стационарларда ётиб, аввал протезга тайёрлаш ҳамда даволашнинг замонавий усулларини бепул оладилар. Дастлаб ўқув-машқ, сўнгра 10-15 кундан кейин доимий протез билан бепул таъминланиб, юриш-туришга ўргатилади ва реабилитациянинг тўла курсини ўтаб бўлгач, уйларига жавоб берилади.

Яна таъкидлаш жоизки, иқтисодий бақувват ташкилотлар ёрдами туфайли ҳозиргача мамлакатимизнинг ўн битта вилоятида марказимизнинг филиаллари очилди. Уларга тегишли кадр-

Мактаб мажлислар зали тadbирга мослаб безатилади. Tadbир ўтказиладиган жойни "Ўтганлар ёди азиз", "Шахидлар хотираси мангу барҳаёт", "Аждодлар хотираси муқаддас ва барҳаёт", "Хотира ва қадр — эзгулик сабоги" каби шиорлар билан безатиш мумкин.

Tadbирга II жаҳон уруши қатнашчилари, меҳнат фахрийлари, байналминал жангчилар, маҳалла фаоллари, ҳокимият ходимлари таклиф қилинади. Мактаб раҳбари тadbирни очиб, меҳмонлар билан таништиргач, "Хотира ва қадрлаш куни" ҳақида қисқача маълумот беради. Бошловчилар даврани давом эттиришади.

I бошловчи: Хотира ўзликни англашга, ўтмишни доимо ёдда тутишга бот-бот даъват этиб турадиган муқаддас туйғу. Инсон ўзининг ким эканлигини хотира ва қадр туйғуси орқали чуқурроқ англайди.

II бошловчи: Биз миллат, Ватан, Истиклол каби бир неча сўзларни хурмат билан тилга оламиз, муқаддас санаймиз. Ана шу тушунчалар ҳақида сўз юритганда, фикримизни беихтиёр хотира туйғуси банд этади. Инсон хотираси муқаддас, у ўз аждодларини эсга олиб, эзгу ишларини ёд этади. Аждодларини хотирлаш сусайса ёки йўқолса, яъни аждодлар билан авлодлар ўртасида узилиш юз берса, миллат таназзулга юз тутар экан.

I бошловчи: Муқаддас саналган тушунчаларнинг ҳаммаси хотира билан тирик. У нафақат ўтмишни унутмаслик, балки бугунги кунни ва келажакни ёрқин тасаввур этиш ҳам демакдир.

II бошловчи: Хотира инсонни келажакка теран кўз билан қарашга ўргатади.

I бошловчи: Қадрлаш эса, хонадонларимизга файз-барака бағишлаб, қилаётган эзгу ишларимизга оқ фотиҳа тилаб турган қарияларимизнинг хурматини жойига қўйишдир. Қолаверса, кишиларнинг бир-бирларини қадрлаб юришлари замирида улуғ ҳикмат яширин.

II бошловчи:

Сен менинг бобомсан — Хотира,
Сен менинг момомсан — Қадр.
Бир узун йўллар-а... Хотира...
Бир узун йўллар-а... Қадр...
Ғалвирак дунёнинг доғлари
Пўпанак боғлайди рахтма-рахт.
Хотира — канглумнинг тоғлари,
Қадр—канглум суянган дарахт.
Мен-да бир новдангман Қадр,
Сен менинг бобомсан — Хотира,
Сен менинг момомсан — Қадр.
Бир узун йўллар-а... Хотира...
Бир узун йўллар-а... Қадр...

I бошловчи: Президентимиз Ислom Каримовнинг Фармонида кўра, халқимизнинг Ватан озодлиги ва мустақиллиги учун жон фидо этган фарзандлари хотирасини абадийлаштириш, бугун ҳам эл-юртимиз обрўйини юксалтиришга, биз ёшларни тарбиялашга ҳисса қўшаётган фахрийларни ардоқ-

лаш мақсадида 9 майни Хотира ва Қадрлаш куни сифатида кенг нишонлаш аънанаси қарор топди.

I бошловчи: Айтиш мумкинки, бу нафақат жанг майдонларида қурбон бўлганларни хотирлаш, балки фронт ортида, урушдан кейинги йилларда фидокорона меҳнат қилган отахон ва онахонларимизга иззат-икром кўрсатиш, мустақил Ўзбекистон тараққиётига ўз улушини қўшиб келаятган фахрийларимизни ардоқлаш борасидаги ҳам хайрли ишлардандир.

II бошловчи: Ўзларининг қабих гоёларини амалга ошириш мақсадида Европани забт этган фашистлар ҳужум қилмаслик ҳақидаги шартнома-

ХОТИРА УЙҒОНСА ГЎЗАЛДИР

(9 май — Хотира ва Қадрлаш куни муносабати билан ўтказиладиган тadbирга намунавий сценарий)

ни хоинларча бузиб, тинч ҳудудларга бостириб киришди. Барча халқлар сингари ўзбек ўғлонлари ҳам Ватан ҳимояси учун отландилар.

Ҳазин мусиқа садолари остида ўғлини, ёрини, отасини урушга кузатаётган аёллар ва болалар саҳнада кўринадалар. Кинотасмаларда уруш лавҳалари тасвирланган кадрлар намойиш қилинади.

II бошловчи:

Поезд тайёр жўнамоққа,
Вокзал тўла йигитга:
Она бу кун узатади
Ўз ўғлини фронтга.
Хайр, ўғлим, оқ йўл бўлсин,
Хайр, кўзим қораси,
Билким, жангда билинади
Мард йигитнинг сараси...

I бошловчи: Уруш ҳеч бир хонадонни четлаб ўтгани йўқ. Кимнингдир бобоси, яна кимнингдир акаси ёки тоғаси бу кулфатнинг қурбони бўлди, дом-дараксиз кетди.

II бошловчи: 1941-1945 йиллардаги иккинчи жаҳон урушида Республикамиздан 1433230 нафар киши урушга кетган. Шулардан 263005 нафар Ватан ўғлонларининг хоклари ўзга юртларда қолди. 132670 нафар ҳамюртларимиз бедарак кетишди.

(Тadbирда иштирок этаётган уруш ва меҳнат фахрийларига сўз берилади).

I бошловчи: "Хотира ва Қадрлаш куни" йил таквимидаги тарихий санага айланди. Бу куннинг кенг миқёсда нишонланишини таъминлашга барча давлат, нодавлат ва жамоат ташкилот-

лари бош қўшишмоқда.

II бошловчи: Уруш даҳшатларини кўрган, зулмини тортган ва истиқлол кунларига етган фахрийлар билан учрашувлар ҳам ёшларни тарбиялаш омили бўлаётир.

I бошловчи: Ватан — бу улкан оила. Ота-боболаримиз оиласини, аҳли аёлини ёт назарлардан қанчалик эҳтиёт қилган бўлса, она Ватанини ҳам шунчалик кўз қорачигидек асраган. Бугунги тинч ва осуда ҳаёт учун жонини тикканлар фақат ўтган асрнинг 40-йилларида деб ўйласак, хато бўларди.

Эрк учун жонларин гулхан қилганлар,
Тилларин кессалар, кўзларин ўйса,
Бир-бирга дил билан суҳан қилганлар,
Ватанини аслида Ватан қилганлар.

2-ўқувчи:

Эргашса офтобга эргашиб юрган,
Тунлари хобига озодлик кирган,
Маърифат боғининг боғбони бўлиб,
Ҳар фарзанд қошида жилмайиб

турган,

Ватанини аслида Ватан қилганлар.

1-ўқувчи:

Ёвнинг яхшиси йўқ деган ҳам улар,
Зоғнинг бахшиси йўқ деган ҳам улар.
Миллатнинг кўксига бўй чўзган чинор,
Ҳар дилда кўклардек кўкариб келар.
Ватанини аслида Ватан қилганлар.

2-ўқувчи:

Мақтов малҳам бўлмас,

бил қурбонларга,

Оятда ором бор шахид жонларга,
Қўлларинг дуога катта оч, элим,
Шукрона жоиздир, эркин онларга,
Ватанини аслида Ватан қилганлар.
Эрк учун жонларин гулхан қилганлар.

I бошловчи:

Давлатимиз раҳбари Ислom Каримовнинг ташаббуси билан Тошкент шаҳри ва барча вилоятлар марказларида барпо этилган "Хотира майдони" халқимизнинг миллий қадриятлари, ўтганлар руҳига чуқур хурматни ўзида мужассам этган, миллий меъморчилик аънаналари асосида бунёд этилган ҳақиқий зиёратгоҳга айланди.

II бошловчи: Эл-юртимиз озодлиги ва эркинлиги йўлида, халқимизнинг қадр-қиммати, ор-номусини, миллий аънаналаримиз ва урф-одатларимизни ҳимоя қилишда, босқинчи ва ёвуз кучларга қарши машаққатли курашларда қурбон бўлганлар хотираси авлодлар ёдида абадий сақланиб қолади.

I бошловчи: "Тарихий хотирасиз келажак йўқ" дея таъкидлаб ўтган эди Юртбошимиз. Биз хотира сўзининг ёнгинасида қадр деган иборани ҳам ишлатамиз. Нима учун? Чунки хотира ва қадр бир-бирисиз яшолмайди, айтилмайди ва англашилмайди. Истардикки, ана шу икки олижаноб туйғу ҳеч биримиздан йироқлашмасин, ҳамisha қалбларимизда акс-садо бериб турсин. Мустабид тузум даврида миллион-миллион беғуноҳ инсонларнинг умри хазон бўлганини, қанча-қанча гўдаклар етим қолганини тарих, бугунги ва келажак авлод ҳеч қачон унутмайди.

II бошловчи: Муҳтарам меҳмонлар, азиз касбдошлар, илгам ташна ўқувчилар, "Хотира ва Қадрлаш куни"га бағишлаб ўтказилган тadbиримизга шу билан яқун ясаймиз. Ва хотира, қадр тушунчалари ҳеч бирингизни тарк этмаслигини тилаб қоламиз.

Фотима ХОЛМИРЗАЕВА,
РТМ "Маънавий-маърифий ишлар" бўлими бош мутахассиси

Яқинда Сирдарё туманидаги 41-мактабда "Қарияларни эъзозлайлик" мавзусида тadbир ўтказилиб, унга тумандаги турли таълим муассасаларида ишлаб, нафақага чиққан кекса педагоглар таклиф этилдилар. Бир пиёла чой устида давом этган учрашувда устозлар ёш ўқитувчиларга ўз тажрибаларидан сўзлаб беришди. 41-мактаб ўқувчиларининг бадиий чиқишлари файз бағишлаган ушбу учрашув сўнггида фахрийларга ТХТБ ва туман таълим ва фан ходимлари касба уюшмаси кўмитасининг қимматбахо совғалари топширилди. Ушбу эътибордан беҳад

ҚАРИЯЛАР ИЗЗАТДА

миннатдор бўлган устоз педагоглар, ўз издошларидан ўғит ва кўмакларини аямасликларини билдирдилар.

ман халқ таълими бўлими қошида нафақадаги нуруний устозлардан ташкил топган Фахрийлар кенгаши фаолият кўрсата-

педагог аъзо ҳисобланади. Уларнинг барчаси ўз ҳудудларидаги таълим муассасаларининг фахрий раиси этиб белгиланганлар,

2002 йил — Qariyalarni qadrlash yili

Дарҳақиқат, туманда бугун қариялар нафақат қадрланмоқда, балки, уларнинг кўп йиллик малакаларидан таълим сифатини кўтариш йўлида ҳам унумли фойдаланилмоқда. Хусусан, ту-

ётганлигини таъкидлаб ўтмоқ жоиз. Кенгашга 42-мактабда кўп йиллар раҳбар бўлиб ишлаб нафақага чиққан тажрибали мураббий Абдуқодир Сафаров раислик қилади. 37 нафар фахрий

инчунун, улар бугунги таълим-тарбия жараёнидан дошмий бохабар бўлиб туришади. Бундан ташқари, Фахрий кенгаш аъзолари ҳар ойда тумандаги битта мактаб фаолиятини ўрга-

ниб, таҳлил қилиб чиқадилар. Зарур жойда маслаҳатлар беришади. Ҳозиргача фахрийларимиз назаридан ўтган ўн битта мактаб ишларида кескин жонланиш сезилганлиги кузатишмоқда.

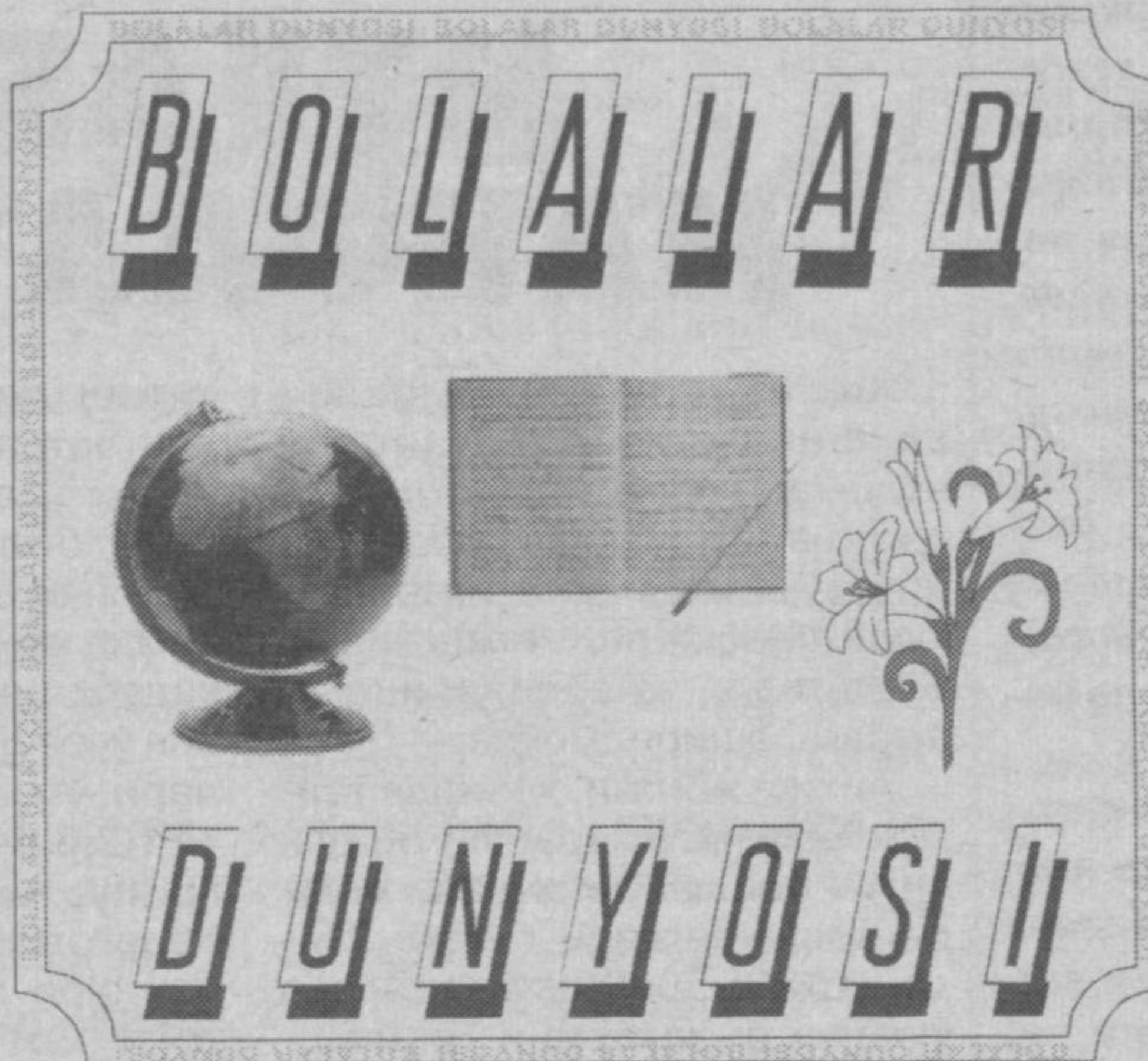
Зеро, қарияларнинг кўп йиллик машаққатли меҳнатлари эвазига юзага келган тажрибаларига эътибор кўрсатмоқ, уларнинг ўғит ва маслаҳатларига амал қилмоқ ҳам эъзознинг бир туридир.

Сайёра УМАРОВА,
Сирдарё туман ХТБ услубхона мудираси

Ilgari Eronda maxsus bolalar adabiyoti bo'lmagan edi. Biz, o'zbeklar, Firdavsiy, Hofiz, Sa'diy singari fors klassik shoirlarini yaxshi bilamiz. Ularning ijodida bolalar o'qisa, ruhan boyitadigan, katta tarbiyaviy ahamiyatga ega bo'lgan she'rlar, hikoyatu rivoyatlar, masallar, nasihatlar ko'p.

Ammo faqat kichkintoylar uchungina mo'ljallangan maxsus kitoblar ilgari yo'q edi. Bizning adabiyot tariximizda o'tgan asrning 10-yillarda Hamza, 20-yillarda Avloniy, 30-40-yillarda Zafar Diyor, Quddus Muhammadiy kabi mualliflar ko'p uchraydi. Eronda birinchi maxsus bolalar kitobi — Mahmud Kiyonushning she'riy to'plami 1950 yilda bosilib chiqdi. Xuddi o'sha yili Tehronda kelguvsining bo'lajak atoqli bolalar shoiri Mustafo Rahmondo'st tug'ildi.

Mustafu boshlang'ich ta'limni ham, keyingi tahsilini ham Tehronda oldi. 22 yoshida

2-3 martalab qayta-qayta chiqarildi. Uning "Gul, ko'zgu va Qur'on" (1988), "Mehribonliklar bog'i" (1988), "Bahor shu yerda" (1991), "Do'stlik shirindir" (1993), "Alla ohangi" (1993) singari kitoblari bolalarga emas, kattalar orasida ham katta shuhrat qozondi. Shoiring bu kunga qadar 40 ga yaqin kitobi chop etildi. Mustafu Rahmondo'st ingliz, turk, arab adabiyotidan tarjimalar qilganidek, uning kitoblari ham ingliz, turk va arab tillariga tarjima qilingan.

Hozir Mustafu Rahmondo'st Tehronda yashaydi. "Bolalar va yoshlar fikrini tarbiyalash fondi"ga rahbarlik qiladi. Uning boshchiligidagi o'n ikki ming kalimani o'z ichiga olgan "Bolalar Qomusi" chiqayotir.

So'zim so'ngida bir gapni ta'kidlay: hozir bizda forscha yangi kitoblarni topishning iloji yo'q. Eron bolalar shoirlarining asarlari ruschaga ham

QIRQTA KITOBI CHIQQAN SHOIR

universitetni tugatib, poytaxt radiosiga ishga keldi. Keyin televideniya ishladi. Yana ozgina vaqt o'tgach, "Surushi kudak" nomli haftalik bolalar jurnaliga keldi va bu uning ijodiy taqdirida muhim rol o'ynadi.

"Surushi kudak" "Bola surushi" degani bo'lib, "surush" forscha "ilhom parisi" degan ma'noni bildiradi. Mustafu Rahmondo'st haftalik jurnalda ishlarkan, maktab va litsey, kollej va boshqa bolalar muassasalari bilan yaqin aloqada bo'ladi

va tabiiy ravishda bolalar dunyosiga kirib qoladi. 1977 yilda birinchi marta uning kichkintoylarga atalgan ikki kitobi bir yo'la nashr etiladi. Biri "Baliqlar suhbatlari", ikkinchisi "Kichkina Ali javon qarshisida" deb atalardi. Shundan keyin deyarli har yili uning 1-2 tadan she'riy to'plamlari nashr etilib turadi. Chunonchi, "Kichkina chittak uchun darslar" (1982), "Yaxshining ahvoli yaxshi bo'lsin" (1983), "Onadan uch qadam uzoqlashdi" (1984), "Nur bulog'i" (1984), "Nurning jivirlari" (1985) kabi kitoblarini alohida ta'kidlab o'tish mumkinki, ular

o'g'irilmagan. Menga Mustafu Rahmondo'stning "Nur bulog'i" va "Mehribonliklar bog'i" kitoblarini topib bergani va ularni forschadan o'zbekchaga so'zma-so'z tarjima qilishda ko'rsatgan yordamlari uchun Eron Islom Jumhuriyatining O'zbekistondagi elchixonasi madaniyat ishlari mudiri Xudoyor janoblariga va o'sha yerda tarjimon bo'lib ishlayotgan yurtdosh ukamiz Ja'far Muhammadga tashakkurimni bildiraman.

Miraziz A'ZAM

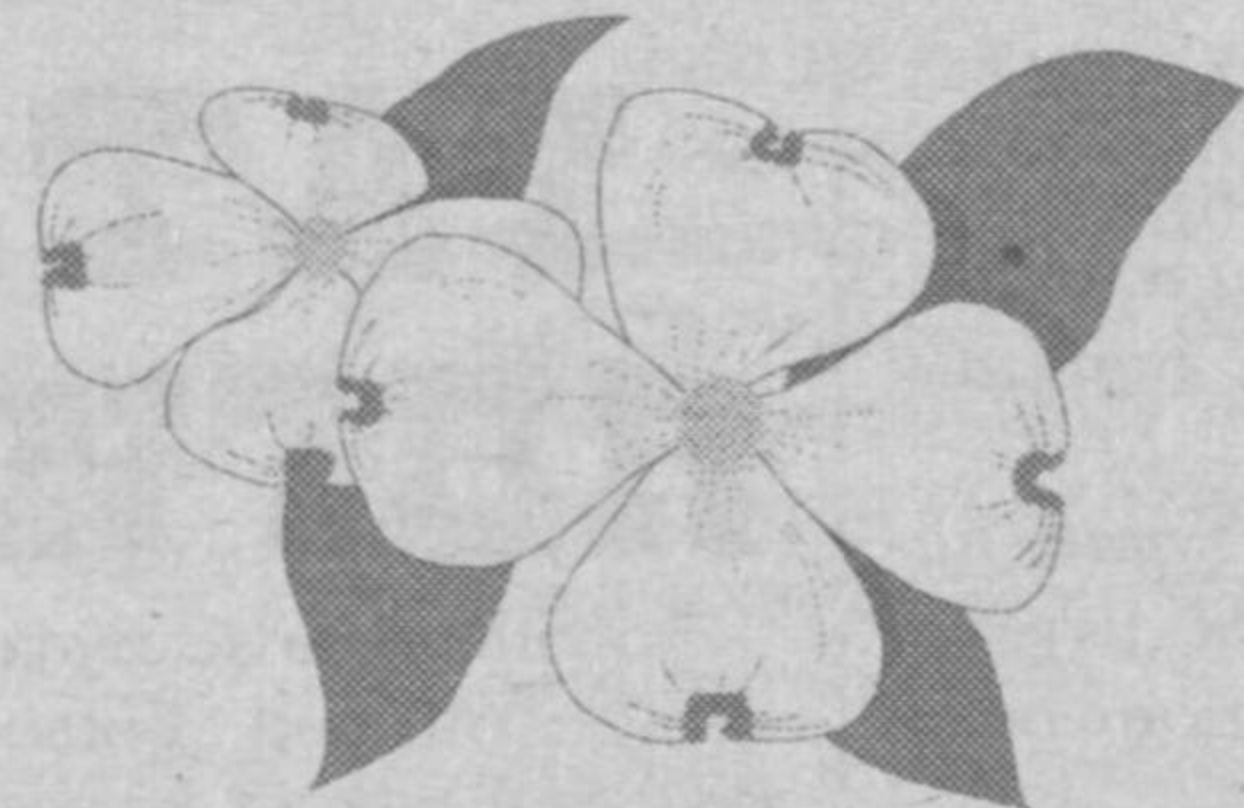
Mustafu RAHMONDO'ST

KICHIK ELCHI

Daraxtlarning ko'k barglari
Qizardi, sarg'aydi.
Ko'm-ko'k pechak holsizlanib
To'xtaydi, qaltiraydi.
Bog'ning xursand lablarida
Xursandchilik so'ndi birdan.
To'ldi qo'shiq to'la bog'lar
Qarg'alar qag'i bilan.
Daryolarda suv quridi,
To'xtab qoldi jilg'alar.
O'ynab yurgan kapalaklar
Yelda xomush sirg'alar.
Xabar sochar titrab-titrab
Kichik elchi har yoqqa:
"Zimiston qish mavsumi ham
Tog'lar osha kelmoqda".

Kechalari zolim mushuk
Izg'ib yurar ochofat,
Chang solishga shaydir ular,
Ko'zlari o't, kasofat.

Kir iningga, mittiginam,
Chiy-chiyilagan nozigim.
Yaxshi uxla, erta tongda
Kutgay seni ozig'ing.

BAHOR QO'SHIG'I

Kecha sovuq,
Bugun iliq, —
Qish ketmoqda hamkor.
Toqqa,
Cho'lga,
Boqqa,
Ko'lga
Kelmoqda yashnab bahor.
Har bir giyoh
Ochdi labin,
Ko'rk ulashib borliqqa.
Til-zabonsiz,
Lab-dahansiz
Shukr aytdi Xoliqqa.
Huv-huvlatib,
G'uv-g'uvlatib
Yelni uchirdi bahor,
Bu sadoni
Eshitganda
Tog'da erib ketdi qor.
Tog'ning suvi
Jilg'a bo'lib

Shildir-shildir kuylaydi.
Hamma yoqda
Yelning, suvning
Yangrab ketdi kuylari.
Bulbulchalar
Nag'ma chalar
Yel kuyiga hamohang,
Shodliklari
Ichga sig'may
Chah-chahlaydi serjarang.
Bahor yeli
Xush bo'yini
Shovalarday tarardi.
Bahor kuyi
Bir ovozday
Ko'kka o'rlab borardi.

RANG-BARANG FIKRLAR

Mana, bahor kelayotir,
Yashil-yashil fikr qil.
Shu asnoda yer ostidan
O't chiqmoqda yam-yashil.

Sariq, qizil fikr qilsang
Chiqar qizil, sariq gul.
Chah-chahlagay kulrang bulbul,
Kulrang fikr qilsang gar.

Suv rangida fikrlasang
Movi dengiz ko'rasan,
Ko'k ostida — chodir dunyo,
Shu dunyoda yurasan.
Qizil, sariq, ko'kimtir,
To'q yashil va to'tiyo —
Bahorda shu ranglar-la
Yerni bezaydi Xudo.

Dunyo bo'lar rang-barang,
Tiniq ko'kning oynasi.
Ko'zlaringda tovlanar
Naykamalak jilvasi.

TOMCHI VA DENGIZ

Sen yaxshi bir tomchisan,
Men yaxshi bir tomchiman,
Yaxshi tomchidir u ham.

Men yolg'izman burchakda,
Sen burchakda xafasan,
Uni bosib yotar g'am.

Bir tomchining kuchi yo'q,
Bir tomchidan foyda yo'q,
Bir tomchilar armonli.

Ammo barcha tomchilar
Birlashsa dengiz bo'lar
Shiddatli va bo'ronli!

QISSAXON

Yaxshi qissaxonimiz,
Baxshi qissaxonimiz,
Yana bir qissa ayting,
Qissa dilu jonimiz.

Qissa rasmin yarating
Qo'li, ko'zlari bilan!
Sukut, so'zlari bilan!
Ajin yuzlari bilan!

Gohi og'zida kulgu,
Gohi yuzida qayg'u,
Yoqimli nigohida
Ma'noli shirin orzu.

Ey, mehribon qissaxon,
Shirin zamon qissaxon,
Yana ko'p qissa ayting,
O'zingiz bo'ling omon,
G'am ko'rmang hech bir zamon.

АБИТУРИЕНТЛАРГА ҒАМХЎРЛИК

Тахририятимизга келадиган хатларнинг бир қисми "Олий таълим янгиликлари" бўлимига тегишлидир. Уларда бугунги кун билан ҳамнафаслик бор. Хатларни қайсидир маънода кўнгили илнжи, деб ҳам атасак бўлади. Муаллифлар ўз мактубларини газета саҳифасида кўришни истайдилар.

"Маърифат"нинг хатлар саҳифасида бугун мамлакатимиз олий ўқув юртларидан малака ошириш институтларидан жўнатилган турли мавзудаги хатлар.

Абитуриентларни қандай қилиб тест синовларига тайёрлаш керак? Албатта, бу масалаларда ихтиёрлик, абитуриентни ўз ҳолига қўйиб бериш кутилган натижани бермаслиги мумкин.

Хоразм вилояти педагог ходимлар малакасини ошириш институти жамоаси савоб ишни ҳар ким, ҳар куни қилиши керак, деган фикрнинг амалдаги исботига киришди. Яъни

улар "Олий ўқув юртларига кирувчи ўқувчиларни ДТС талаблари асосида Давлат Тест Маркази ахборотномалари бўйича тайёрлаш" мавзусидаги илмий-амалий семинар кенгаши ўтказиш ташаббусини кўтаришиб, бунинг уддасидан чиқдилар.

Семинар-кенгашида вилоят таълим маркази мутахассислари, туман-шаҳарларнинг фан бўйича масъул методистлари,

ўқувчилар иштирок этиб, ўтган йилларда йўл қўйилган хато ва камчиликларни такрорламаслик хусусида фикрлашдилар. Тест технологиясини ўқувчиларга ўргатиш ва бу ишни мунтазам олиб борувчи илмий-марказларни таянч мактабларда ташкил қилиш, улар ишини назорат қилиб бориш масалалари ҳам таҳлил қилинди. Фан мутахассисларининг тайёр ишланмаларидан фойдаланиш тавсия қилинди.

Вилоят педагогларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш институтида барча фанлар бўйича ташкил қилинган кафолатли пуллик курсларнинг, Урганч шаҳридаги иқтисодиёт ва Хазорасп туманидаги педагогик коллежларда ДТМга бевосита уланган компьютерлар самарали ишлаётганини семинар иштирокчилари қониқиш билан таъкидлашди.

О. ЭГАМБЕРДИЕВ

ҲАММА БОШ
ҚЎШГАН ҲАШАР

Жиззах Давлат педагогика институтининг ўқитувчи ва талабалари баҳор келиши билан кучат экиб, боғ яратишга киришдилар. Қисқа вақт ичида институт ҳовлиси гуллаб-яшнаб кетди. Ободонлаштиришга нима етсин!

Талабалар боғи ҳудудида 3500 метр ариқ қазилди. 5000 куб метр майдон тартибга келтирилиб, ўқув биноси ва талабалар ётоқхонаси атрофи тозаланди. Ҳашарга ҳамма бош қушди.

Навруз кунлари кам таъминланган талабаларга моддий ёрдам бериш ва бошқа тadbирлар ўтказилди. Ана шу мақсадда 246 нафар хотин-қизларнинг ҳар бирига 3000 сумдан моддий ёрдам берилди. Яқинда "Ёш куч" журнали бош муҳаррири Э. Абдурахмонов, "Синфдош" журнали бош муҳаррири А. Саид ва бошқа ижодкорларнинг талабалар ҳузурда бўлиши ҳам ана шундай эзгу амалларнинг давомидир.

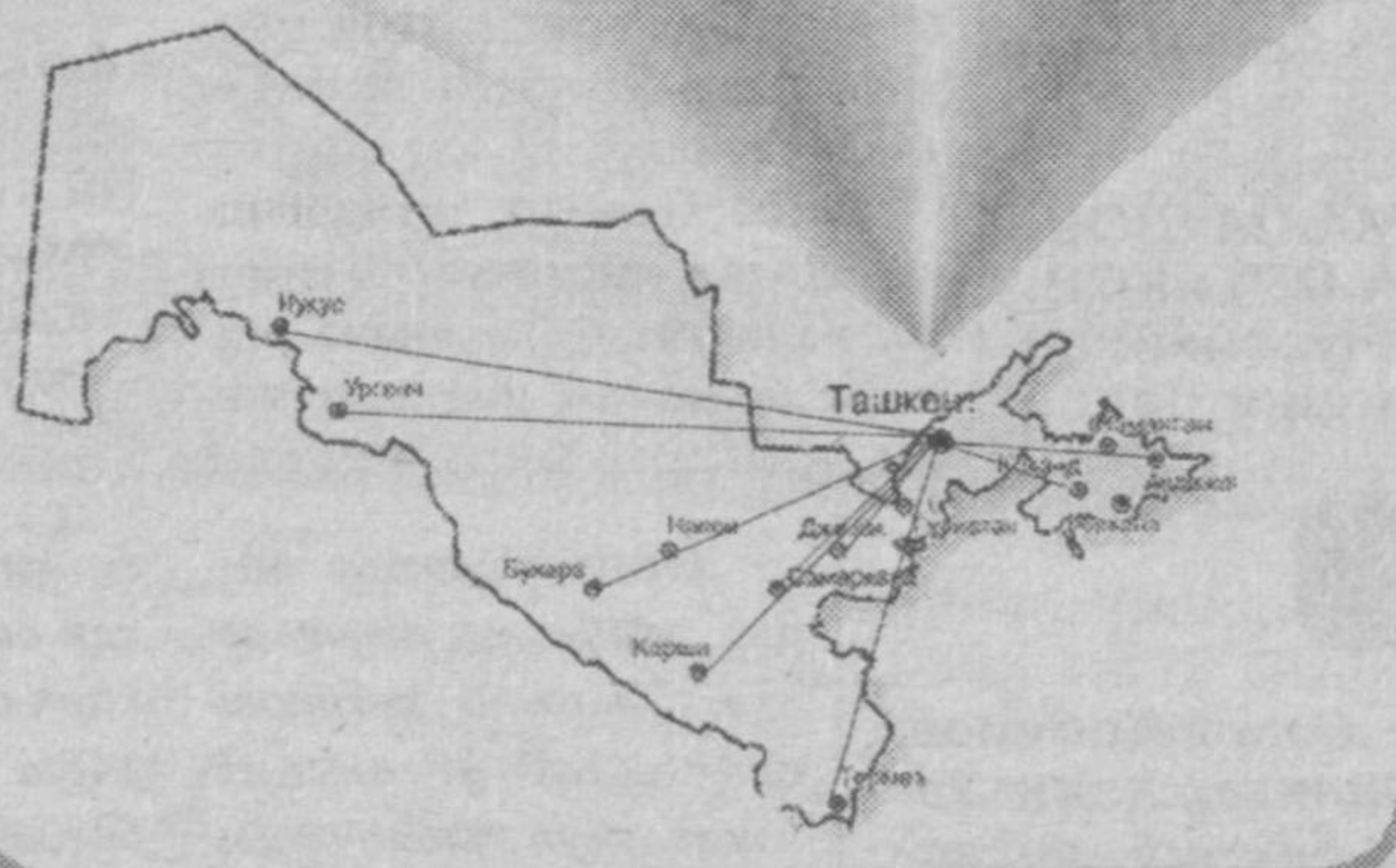
"ЛОЛА" УСТУН
КЕЛДИ

Институтда ўтказилган "Кексалар қадр — юртимиз фаҳри" деб номланган кеча иштирокчилари бошланғич таълим услубияти бўйича таълим олаётган талабалар эди. Кексаларга ғамхўрлик, уларга берилган имтиёзлар, "Мустақиллик одимлари" ҳамда "Қариси бор уйнинг париси бор" мавзуларидаги альбом, деворий газета ва турли кўргазмалар томошабинлар ҳукмига ҳавола этилди.

3-курснинг "Лола" гуруҳи энг кўп балл тўплаб, беллашув ғолиби бўлди. 4-курснинг "Қалдирғоч" ва 2-курснинг "Офарин" гуруҳлари 2, 3-ўринни қўлга киритдилар.

Ғолибларга факультет деканати томонидан пул мукофоти, "Камолот" ижтимоий ёшлар ҳаракати томонидан Самарқанд шаҳрига саёҳат учун йўланма берилди.

А. СОДИҚОВ

«Ma'rifat»ga
maktublar

20 ЁШЛИ "ОРЗУ"

"Орзу" дастасининг номи бугунги кунда бухоролик санъат мухлисларига яхши таниш. Негаки, даста жамоаси вилоятда ўтказиладиган байрамлар, сайллар ва бошқа оммавий-маданий тadbирларда фаол иштирок этади. Ташкил этилганлигига яқинда 20 йил тўлган "Орзу"да бугунга қадар юзлаб мактаб ўқувчилари санъат сирларини ўрганишган. Неъмат Имомов, Муҳаммад Содиқов, Убайдулло Каримов, Фазилат Широнова сингари ўнлаб ўз ҳаётини ижрочилик, бастакорлик ва мусиқашунослик билан боғлаган бухороликлар санъат бобидаги илк қадамларини Бухоро шаҳар ўқувчилар ижодиёти маркази таркибида фаолият кўрсатаётгани ана шу дастада қўйишган.

— Замонавий техника

воситалар билан жиҳозланган студияга эга "Орзу"да овоз ёзиш, мусиқали клиплар тайёрлаш имкониятларимиз бор — дейди даста бадий раҳбари Бахшўлло Каримов. — Шунингдек, дастамази тўғрисидаги тўлиқ маълумотлар интернет орқали тарқатилган бўлиб, яқин вақт ичида хорижга гастролга чиқиш ниятимиз бор ҳам йўқ эмас.

Яқинда вилоят марказидаги серхашам Ибн Сино номидаги маданият саройида "Орзу" ўз юбилей концертини берди. Унда санъат сирларини ўрганаётган ўқувчи-ёшлар ижросида намойиш этилган дастур дастанинг ўзига хос ҳисоботи бўлди. Шаҳар жамоатчилиги, таълим ва маданият тизими вакиллари жамоани кутладилар.

Ж. ИСМОИЛОВ

ИХЛОСНИ
ОШИРАДИГАН
САБОҚЛАР

Шу йилнинг февраль ойида А. Авлоний номидаги Халқ таълими ходимларини қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш марказий институтида ҳуқуқ-иқтисод бўйича махсус курсда малака ошириш имкониятига эга бўлдим. Институт бизни ўз бағрига олар экан, тингловчилар учун барча шароитлар муҳайё қилиб қўйилганлигига, ётоқхона, ошхонада хизмат аъло даражада ташкил этилганлигига амин бўлдик. Айниқса, мустақил ўқиш учун институт кутубхонасида яратилган шароитлар таҳсинга лойиқдир.

Илк машғулотлардаёқ бу ерда жуда мустақкам интизом ўрнатилганини ҳис қилиш мумкин эди. Тартибга кўра, ҳар бир тингловчи курсга кириш тестини ва ундан чиқиш тестини топшириши шарт. Шунинг ўзиёқ тингловчи зиммасига катта масъулият юклайди. Чиқиш тестини топширган тингловчи ўзининг қандай билим ва салоҳиятга эга эканлигига ишонч ҳосил қилади.

Машғулотлар жараёнида ҳар бир ўтилган маъруза, ҳар бир соат дарс чуқур мазмуни билан бир-бирига ўхшашмади ва тингловчилар бундан қониқиш ҳосил қилди. Ушбу сабоқлар тингловчиларни ўзларининг иш фаолиятларини тубдан ўзгартиришларига асосий туртки бўлди, деб айтсам, муболаға қилмаган бўламан. Умрининг 38 йилини ўқитувчиликка сарфлаган каминанинг ҳам ўз касбига бўлган ихлос ва илҳоми янада ошди.

Н. САИДОВ,

Сариосиё туманидаги 31-мактабнинг тарих ўқитувчиси

Тошкент шаҳридаги немис тили чуқурлаштириб ўргатиладиган 60-мактабдаги анъанавий анжуманда Ўзбекистондаги Германия элчихонасининг вакили жаноб Андреас Протманн, Швейцария элчиси жаноб Вильгельм Майер, Халқ таълими, Олий ва ўрта махсус таълим вазирликларининг вакиллари иштирок этишди.

Анжуманда немис ти-

лининг мактабларда, олий ўқув юртларида ўқитилиши, Ўзбекистонда иш юритаётган қўшма корхона ёки ташкилотларда фаолият юритишни истаган мутахассисларнинг тил билиш муаммолари ва истиқболлари, немис тили ўқитувчилари уюшмасини тузиш масала-

лари кўриб чиқилди.

Ҳар бир соҳада бўлгани каби хорижий тилларни,

Anjuman

жумладан немис тилини ўқитишда ҳам талайгина муаммолар мавжуд. Дарс-

ликларнинг тақчиллиги, ўқитувчиларнинг етишмаслиги билан бир қаторда дарс соатларининг камлиги, ўқув режаларининг мукамал эмаслиги, намунавий дастурлар чуқур ишлаб чиқилмаганлиги иштирокчилар томонидан қайд қилинди.

Немис тили ўқитувчилари анжуманида кўтарилган муаммолар ҳақиқатан ҳам долзарб. Уларни ечишда янги тузилган немис тили ўқитувчилари уюшмаси аъзолари фаоллик кўрсатишига умид билдириб қоламиз.

Муборак БОТИРБЕКОВА,
Тошкент Давлат техника университети бизнес бошқарув факультети доценти

КУН ТАРТИБИДА НЕМИС
ТИЛИНИ ЎҚИТИШ

ЭНГ АСОСИЙСИ ЭЪТИБОР

Тошкент юридик коллежида бугунги кунда жисмоний тарбия ва спортни янада ривожлантириш, ёшларни ҳар томонлама етук ва баркамол қилиб тарбиялаш муҳим вазифалардан бири этиб белгиланган. Шу сабабли "Баркамол авлод" спорт ўйинларини ташкил этиш ва юқори савияда ўтказиш коллежнинг ҳаётий заруриятига айланди.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси 2-чақириқ 2-сессиясида қабул қилинган янги таҳрирдаги "Жисмоний тарбия ва спорт тўғрисида"ги қонунни ҳамда Вазирлар Маҳкамасининг 1999 йил 27 майдаги "Ўзбекистонда жисмоний тарбия ва спортни янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги 271-сонли қарорини амалга ошириш мақсадида Тошкент юридик коллежида бир қанча спорт тадбирлари ва байрамлари бўлиб ўтапти.

Шу жумладан "Баркамол авлод" спорт ўйинларининг I-босқич коллеж биринчилиги спортнинг 10 та туридан, яъни баскетбол, волейбол, футбол, енгил атлетика, кураш, шахмат, шашка, стол тенниси бўйича мусобақалар 2001 йилнинг октябрь-декабрь ойларида бўлиб ўтди.

II босқич туман биринчилигида коллеж терма жамоаси жуда муваффақиятли иштирок этиб, баскетбол (ўғил ва қиз болалар), шахмат (ўғил болалар), стол тенниси (ўғил болалар), сузиш бўйича (қиз болалар) коллеж терма жамоаси I-ўринни олишди ва III босқич — шаҳар миқёсидаги финал босқичига йўл олдилар. Ҳозирда эса шу босқичга қизгин тайёргарлик кўраяптилар. Бундан ташқари спорт тўғракларида коллеж талабалари ўқитувчи ва ходимларидан тузилган жамоалар қатнашиб, машғулот олиб бормоқ-

далар. Спорт тўғраклари доимий равишда ишлаб турибди. Бу тўғракларга тажрибали жисмоний тарбия ўқитувчилари З.Икромов, Ш.Тўраев, А.Раҳимов, С.Исмоилова, А.Тиллаев ва жисмоний тарбия раҳбари У.Жалиловлар раҳбарлик қилишмоқда.

Коллежда, шунингдек, турли байрамларга жумладан, "Наврўз" умумхалқ байрамига бағишлаб футбол бўйича талабалар ва ўқитувчилар терма жамоалари ўртасида қизиқарли мусобақалар уюштирилмоқда.

Бу мусобақаларда коллеж талабалари ва ўқитувчи-ходимларидан иборат терма жамоалар ўзаро куч синатишади. Қизгин баҳслар остида ўтказиладиган ушбу мусобақалар албатта, ўқитувчи ва талабалар орасидаги муносабатни янада яқинлаштиради.

Тошкент юридик коллежида 2 мингга яқин талабалар кундузги бўлимда таҳсил оладилар.

Шундан 200 дан ортиқ талабалар "Алпомиш" ва "Барчиной" тест синовларини аъло даражада топширдилар. 300 дан ортиқ талабалар I-II-III даражали разрядларга эга. 10 дан ортиқ спорт усталигига номзод талабалар бор.

800 дан ортиқ талабалар спортнинг 7 та туридан футбол, волейбол, баскетбол, шахмат-шашка, стол тенниси, енгил атлетика тўғракларида доимий қатнашиб келмоқдалар. Туман, шаҳар, республика миқёсидаги мусобақаларда фахрли ўринларни қўлга киритмоқдалар.

Ушбу спорт турнирларини ўтка-

зишда, барча шарт-шароитларни муҳайё қилишда, шубҳасиз, коллеж раҳбари Муҳаррам Сатторованинг хизматлари беқиёс. Коллежнинг илмий ва маънавий ишлари кўплигига қарамасдан М.Сатторова спорт ва жисмоний тарбияни яхшилаш учун ҳам вақт тоғиб, коллежда спорт тадбирларини ўтказишга ёрдам бериб келмоқда. Тошкент юридик коллежида коллежнинг кўчма кубоги таъсис этилган бўлиб, у ҳар йили ўтказилиб келинаётган футбол мусобақасида биринчилиكنи қўлга киритган жамоага берилади.

Бу йил ҳам ҳечдан кўра кеч деганларидек, апрель ойида "Наврўз" умумхалқ байрамига бағишлаб футбол бўйича финал босқичи ўтказилди. Унга кўра коллежнинг II курс талабалари I ўринни, ўқитувчилар жа-

моаси II ўринни, I курс талабалари III ўринни эгаллашди. Мусобақа якунида ғолиб жамоага кўчма кубок, қолган жамоаларга эса фахрий ёрликлар ва эсдалик совғалари топширилди.

Бу каби спорт байрамларини уюштиришда коллежнинг "Қамолот" ёшлар ижтимоий ҳаракати бўлими яқиндан ёрдам бериб келмоқда.

Коллежда талабаларга спорт билан шуғулланишлари учун яратилаётган шароитлар, шубҳасиз, уларни республика академик лицейлари, касб-хунар коллежлари ўртасида ўтказиладиган "Баркамол авлод" спорт ўйинларининг навбатдаги босқичларида галаба сари етаклайди.

Акмал ИСЛОМОВ

ТАЪЛИМ БЎЙИЧА ХАЛҚАРО
АМЕРИКА КЕНГАШИ

AMERICAN COUNCILS

АСПРЯЛ ▲ АКСЕЛС

"Инглиз тили ва Америкашунослик ўқитишдаги аълочилик" дастурининг пресс – релизи

• Бу дастурнинг пайдо бўлганига 5-йил кетаяпти.

• Бу дастур ўрта мактаб инглиз тили ва Америкашунослик ўқитувчилари учун мўлжалланган. Дастурда иштирок этадиган ўқитувчилар 3 йиллик иш стажига эга бўлишлари шарт.

• Бу дастурдан кузатилган мақсад ўқитувчиларнинг иш малакасини, ўз ишига қанчалик қизиқишини ва ўқув жараёнига янгилик киритишларини аниқлайди.

Бу дастур шундай ўқитувчиларни ва уларнинг мактабларини ўқув-услубий дарсликлар ва техник воситалар билан таъминлайди ва бундан ташқари муаллимларга Америкада малака ошириш имкониятини беради.

Дастлабки тўрт йил мобайнида АКСЕЛС ва АКШ Давлат Департаментининг Таълим ва Маданият Бўлими 144 ўқитувчини 30000 минг АКШ долларига арзийдиган ўқув анжомлари билан ва 144 та мактабни 360000 АКШ долларига арзийдиган техник воситаларга билан (компьютер, принтер, ксерокс) таъминладилар.

• Мактаблар ҳамда ўқитувчилар махсус мукофот билан тақдирланадилар. Бу мукофот намунали иш олиб бораётган ўқитувчиларга, шунингдек, ўз ўқитувчиларининг маҳоратини оширишга фаол ёрдамлашаётган мактабларга берилди.

Шу дастур доирасида Ўзбекистоннинг 13та вилоятдан 40 нафар ўқитувчи АКШда 7 ҳафталик малака ошириш семинарида иштирок этишди. Улар таълим соҳасидаги Америкалик экспертлар раҳбарлигида ишлашди.

• Бу дастур алмашув дастури бўлганлиги сабабли АКШнинг 8 нафар ўқитувчилари Ўзбекистонга ташриф буюрдилар ва ўзбек муаллимлари билан узоқ муддатлик иш олиб бориш учун маҳаллий мактаблар билан танишдилар.

• Шундай алмашув натижасида Самарқанд ва Тошкентдан 20 нафар ўқувчи сўнгги икки ёзги таътил давомида АКШга бориб келишди. Улар борган мактаблари ва атрофдаги муҳит билан танишишди. Бунинг эвазига юқоридаги айтиб ўтилган АКШнинг мактаб ўқувчилари Ўзбекистонга икки мартаба келиб кетишди.

• Дастур ғолибларини қўллаб-қувватлаш мақсадида биз уларга ресурс марказларини очишда ёрдамлашдик.

• 2002 йилда ҳам яна 10 нафар ғолибни Америкага юбориш ниятимиз бор ва шу билан бирга яна 50 нафар иккинчи босқичнинг ғолиб ўқитувчиларини ва 50та мактабни 10000 АКШ долларли китоблар билан ва 93000 минг долларли техник воситалар билан таъминламоқчимиз.

Шунингдек, 2002 йилнинг баҳорида АКШдан келган ўқитувчиларни Ўзбекистонда қабул қиламиз.

Ўзбекистон Республикаси бўйича "Инглиз Тили ўқитувчилик Соҳасида Аълочилик Мукофоти" Дастурининг 2002 йилнинг миллий ғолиблари рўйхати

Фуломова Н.Б.	1-гимназия	Қарши	Қашқадарё вилояти
Мариничева И.И.	1-ўрта мактаб	Тошқин	Наманган вилояти
Ҳатамова Н.К.	11-ўрта мактаб	Навоий	Навоий вилояти
Зугуров У.Д.	Самарқанд Давлат чет тиллар институти қошидаги академик лицей	Самарқанд	Самарқанд вилояти
Гостюхина И.А.	Гимназия "ПАРВОЗ"	Фарғона	Фарғона вилояти
Алиева М.Р.	16-ўрта мактаб	Бухоро	Бухоро вилояти
Поликарпова Т.Б.	16-ўрта мактаб	Олмалиқ	Тошкент вилояти
Никифорова Н. Н.	Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университетини қошидаги академик лицейи	Тошкент	Тошкент шаҳри
Енгулатова Т. К.	3-гимназия	Урганч	Хоразм вилояти
Жакупова А.У.	"ПРОГРЕСС" таълим маркази	Нукус	Қорақалпоғистон
Исманова С. Д.	1-мактаб-интернат	Охунбобоев	Андижон вилояти
Мавлянова Д.Ю.	33-ўрта мактаб	Наманган	Наманган вилояти

Ko'ngil bitiklari

Йўл бетиде тераклар,
Сизга қараб дил қонар.
Гоҳо кўнгил қувонар,
Неларни шивирлайсиз,
Бизни огоҳ этингиз?..

Гоҳ яшил, оқ юзингиз,
Нега учди хушингиз?
Ҳар баргда дард яширин
Юрак сирин очингиз,
Бизни огоҳ этингиз...

Осмон билан сирлашиб,
Доим мағрур юрасиз.
Ва доимо ҳамжихат
биргаликда турасиз.
Нечун мағрур юрасиз,
Бизни огоҳ этингиз.

Менга ўхшаш ой қизлар,
Ўйин билан ҳар баргга
Дил сўзларин ёздими?
Гоҳ оқарар юзингиз,
Нечун нозик жисмингиз,
Бизни огоҳ этингиз.

Саодат МЕЙЛИЕВА,
Фузур шахридаги 13-касб-хунар
коллежи ўқитувчиси

Офтобда қорайиб кетмаслик учун ҳимоя кремларидан бирортасини суртиш мумкин. Кўчага чиқишдан олдин юзга юпқа қилиб ҳимоя креми суртилади. Иложи борича сепкилга, қорайиб кетишга қарши кремлардан фойдаланишдан ўзингизни тортинг. Чунки ҳар хил тери бор. Кремлар эса кимгадир ижобий таъсир кўрсатади, кимгадир салбий. Шунинг учун биз сизларга баъзи табиий рецептларни тавсия қиламиз.

45 грамм, яъни чорак стакан овқатга ишлатиладиган сирка, 2 дона лимон суви, 1-5 грамм, яъни бир ош қошиқ ароқ, 15 грамм водород пероксидни аралаштириб, ишиа идишга куйлади ва устига 3 грамм салицилат кислота солинади. Бу масса терига ҳар кун 2-3 маҳал пахта билан суркалади.

Шунингдек, қуритилган шифобахш ўсимликлардан ҳам ишлатса бўлади. Бунинг учун арпабодиён (дорихоналарда сотилади) порошогига керакликча водород пероксид қўшиб кўпиртирилади ва пахта билан юзга суртилади. 5-6 дақиқадан кейин тери ишқаланади.

смородинани эзиб юзга доғ тушган жойга қўйилса тери нафис ва чиройли бўлади. Бундай муолажалардан кейин мойичекак дамламаси билан юзни ювиб ташлаш керак. Петрушка суви ҳам терини парваришда яхши фойда беради. Майдалаб

ОФТОБДА ҚОРАЙМАЙ ВЕСАНГИЗ...

10-15 дақиқа ўтгандан сўнг илиқ сув билан ювиб ташланади. Юзга қатиқ ҳам суртса бўлади. Қатиқ суртганда ҳам терининг муғуз қавати нўст ташланади. Уни тоза юзга бир текис қилиб суркалади ва 10-15 дақиқа турилади, сўнгра илиқ сув билан ювиб ташланади. Сут-қатиқ маҳсулотларидан қилинган ниҳоб юзни ажин тушишидан сақлайди, уни ҳар қандай тери учун ҳам ишлатса бўлаверади.

тўғралган бир стакан петрушкани идишга солиб устига ярим стакан қайноқ сув қўйилади.

Петрушкали сув совигач докада сузиб юзга суртилади. Биринчи ҳафта давомида ҳар кун ишундай қилинади, кейин кун ора, ҳафтада бир марта қилсангиз ҳам бу муолажа фойда бераверади.

Шуни унутмаслик керакки, гўзал ва латофатли кўриниш учун бошлаган муолажани узоқ ва кунт билан давом эттириш зарур. Ана шундагина кутган натижага эришилади.

Бодринг, қулупнай, помидор,

НИКОҲ ТҶҲИ

Никоҳ тўйи ораларида никоҳ бўлган эр билан хотиннинг илк марта кўришмаклари дур. Рафиқа бўлмиш хотин билан эҳтиром билан салом бермоқлик, мулоимму очик юз билан сўзлашмоқлик адабдур. Ҳар нарсадан ҳам аввал эр билан хотин ҳар иккиси Аллоҳ таолодан ҳалол ризқ ва эзгу зурриётлар сўраб дуо қилсалар гўзал бўлур. Хусусан бу вақт ҳар икки тарафнинг кўнглига мулоимлик таъсир қилур. Дуо қилмоқ учун бундай вақтлар ганиматдур.

Хотинига унинг яқинлари гийбат этмишдан, никоҳ вақтида қариндошлар орасида бўлган баъзи муносабатсиз воқеаларни янгилашдан, маҳр кўпчилиги жиҳоз озмиги каби нарсалардан, бошқаларнинг тўйлари шухратлиги жиҳозлари кўпчилигидан, бегона хотинларнинг гўзалликларидану куёвларига бўлган

ҳурматларидан баҳс этиш маслаҳат берилмайди. Зеро, бу соатлар хотинларнинг обрўлари тўкиладиган вақт эмас, балки кўнгила-рига таскин бериладиган вақтдур. Номусли кимса бундай нарсалар ҳақида тўй кечасида эмас, ҳатто бошқа вақтларда ҳам хотинига сўзламас ва ҳатто умри борича орада можаро чиқармас. Тўй маросими ва бошқа вақтларда ҳам кўп кулиш, доим аччиғи чиққан каби туриш, бошқа хотинларни мадҳ қилиш ҳам тарбияли эрлар иши эмас.

Тўй маросими вақтида маҳрамлардан бирортаси кизни ўзининг ҳомийси бўлган эрига кўриштириши муносиб бир иш бўлади. Лекин шу вақтда номаҳрам хотинларнинг бирга бўлиши ёки бир неча ёш қизларнинг ясаниб-тусаниб қиз билан куёв ёнларида чой ичиб ўтиришлари ахлоқу шарият жиҳатидан мувофиқ иш эмас. Зеро, одам боласи ўйланишга табиату

ижтимоий жиҳатдан мажбур бўлса-да, асл мақсад ифбат билан яшаш ва кўнгли тарбия этишидур. Эндигина ифбат бўлган бир ишнинг ниҳоясида, ҳатто хотини бўлғувси қиздан ҳам зиёда безанган ёш қизлар билан биргаликда ийгилиб ўтирилса, ифбат қаерда қолади? Хусусан, анчагина фикру андиша, кўп машаққатлар билан орттирган хотини бўлажак қизнинг кўнгли уларни кўриб роҳатсиз бўлгани ҳолда, маълум ўша ёш қизлар томошага келганларидан кўнглига севинчли ва мулоим кўрилмоқлари эҳтимолдур. Балки шу соатда куёв бўлажак кимсанинг кўнгли иккинчи бир қизга боғланиб қолиши ва шу сабабдан унинг наздида ўз хотинининг ҳурмати насайишига боис ҳам бўлур. Шунинг учун бу хил одатни тўғри деб бўлмас ва уни тугатиш керак.

“Оила” рисоласидан.

“МАЙАМИ” СКАНВОРДИ

Ўқишга қирувчи	олма тури	зарар... кема; фильм	бокс май-дони	Фёдор (қисқ) 4-нота	Қани? қизлар касби
тест журидан кичик	Англия темир куруми	тоғ (Жан. Амер.)	биярд таёғи	Италия футбол клуби	юза ўлчови зиё
Фазилат	К\х механизми	айёр Америка	юза ўлчови зиё	Флорида юклама	пардоз аниқ
камолотга эришган	кўрса тиш олмаши	ила катта	темир тароғи бор	ёзувчи Твен	хўл мева
бирни кесанг ... эк	марҳум «Пахтакор»чи	қавм (қад.)	бугдой		
«Авесто» образи	қонун	қашлоқ (Туркистон)			

Тузувчи: Давронбек ТОЖИАЛИЕВ

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, ўрта махсус касб-хунар таълими маркази жамоаси Хоразм вилояти ўрта махсус касб-хунар таълими бошқармаси бошлиғи Полвон Қаландаровга отаси
Искандар ота ҚАЛАНДАРОВ вафоти муносабати билан ҳамдардлик билдиради.

Самарқанд вилояти ўрта махсус касб-хунар таълими бошқармаси жамоаси Хоразм вилояти ўрта махсус касб-хунар таълими бошқармаси бошлиғи Полвон Қаландаровга отаси
Искандар ота ҚАЛАНДАРОВ вафоти муносабати билан таъзия изҳор этади.

Ma'rifat
ТАЪСИС ЭТУВЧИЛАР:
Ўзбекистон Халқ таълими вазирлиги, Ўзбекистон Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, Таълим ва фан ходимлари касба уюшмаси Марказий Кўмитаси.

Бош муҳаррир:
Ҳалим САИДОВ
Тахрир ҳайъати: Йўлдош АҲМЕДОВ, Жуманазар БЕКНАЗАРОВ, Икром БҮРИБОЕВ (бош муҳаррир ўринбосари), Шукр ЖОНБОЕВ, Фахриддин КАРИМОВ (масъул котиб), Қурбонбой МАТҚУРБОНОВ, Усмонали МУСАЕВ, Абдусамат РАҲИМОВ (бош муҳаррир ўринбосари), Хулқар ТҶИМАНОВА, Нурлан УСМОНОВ, Саъдулла ҲАКИМОВ, Ўткир ҲОШИМОВ

Газета Ўзбекистон Республикаси Давлат Матбуот Кўмитасида № 20 рақам билан 12 июнь 1998 йил рўйхатга олинган.
ИНДЕКС: 149, 150. Г-330. Тиражи 28090 Г. 1 2 3 4 5 6
Ҳажми 4 босма табок.
Офсет усулида босилган, қоғоз бичими А-3
Навбатчи муҳаррир: Хусан НИШОНОВ, Навбатчи: Абдулхамид АБДУҲАҚД ўғли.

«Ma'rifat» дан материалларни кўчириб босиш тахририят рухсати билан амалга оширилиши шарт.
МАНЗИЛИМИЗ: 700083, Тошкент, Матбуотчилар кўчаси, 32.
ТЕЛЕФОНЛАР: масъул котиб—136-56-42, хатлар, мактабгача ва мактабдан ташқари таълим янгиликлари бўлими—136-54-23, умумий ўрта таълим янгиликлари бўлими, касбга йўналтириш ва ўрта махсус таълим янгиликлари бўлими—136-54-03, олий таълим янгиликлари бўлими, реклама ва тарғибот бўлими—136-55-58.

Газета материаллари «Ma'rifat Madadkor» нашриётида терилди. Pentium компьютерида Лилия БИНАШЕВА ва Малоҳат ТОШОВА саҳифалари.
«Шарк» нашриёт-матбаа акционерлик компанияси босмаҳонаси.
Корхона манзили: «Буёқ Турон» кўчаси 41-уй
Босишга топшириш вақти—20.00. Топширилди—20.00